

LIETUVOS RESPUBLIKOS

PREZIDENTUI

GITANUI NAUSĖDUI

VISUOMENĖS KREIPIMASIS Į JE PREZIDENTĄ GITANĄ NAUSĖDĄ

2021 11 20

Sprendimai dėl galimybių paso, jo įvedimas vaikams nuo 12 metų ir nesenas sprendimas dėl privalomo testavimo darbuotojams jų pačių lėšomis yra akivaizdūs įrodymai, kad dabartinė LR Vyriausybė ir LR Seimo valdanti dauguma nutarė nekreipti dėmesio į teisinio reguliavimo tikslingumą ir į rūpestį žmogumi bei vertybinius reguliavimo aspektus, tokius kaip lygiateisiškumas, žmogiškumas, rūpestis, atjauta ir solidarumas. Tokiais sprendimais siekiama segregaciją ir diskriminaciją paversti valstybės gyvenimo norma.

Pirmajame balsavime LR Seime mokami testai darbuotojams buvo priimti, kai balsavimui priėmimo stadijoje registravosi minimalus reikalaujamas LR Seimo narių skaičius – vos 71. JE Prezidentui įstatymą vetavus, pagrįstai abejojant teisinio reguliavimo tikslingumu ir teisėtumu, LR Seimo dauguma konsolidavo pajėgas ir veto buvo atmestas. Tokiu būdu buvo parodyta, kad Lietuvoje dabartinei LR Seimo daugumai ir LR Vyriausybei nerūpi LR Konstitucijos garantuojamos lygios mūsų žmonių teisės, studentų teisė į aukštąjį mokslą, COVID pandemijos efektyvus suvaldymas ir visuomenės sutelkimas sudėtingų krizių akivaizdoje. Mes kiekvieną dieną matome, kad negirdima ir net neišklausoma JE Prezidento, opozicijos ir kitaip mąstančių žmonių nuomonė, nepriklausomai nuo to kokia forma ji pateikiama. Arogantiškai teigiama, kad tik LR Vyriausybę ir jos „teisingus“ sprendimus palaikantys žmonės yra tie, kurie yra verti dėmesio ir įsiklausymo.

Dėl to vieninteliai teisiniai ir tvarūs sprendimai, siekiant apginti žmonių teises dabar yra galimi tik su JE Prezidento pagalba. Lietuvoje šalia įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžios yra ir teisminė valdžia. LR Konstituciniame Teisme nagrinėjimo jau laukia net keturi skundai, susiję su pandemijos valdymu Lietuvoje, įskaičiuojant ir skundą dėl galimybių paso. Seimo opozicijos nariai turi ketinimų parengti dar vieną skundą dėl jau priimto „mokamų testų darbuotojams“ įstatymo.

Deja be JE Prezidento pagalbos visa tai suteikia tik menkas galimybes pakeisti situaciją, nes bylos LR Konstituciniame Teisme nagrinėjamos eilės tvarka ir tik pats LR Konstitucinis teismas, atsižvelgdamas į bylos pobūdį ir kitas aplinkybes, gali paankstinti bylos nagrinėjimą. Pavyzdžiui, akivaizdžiai antikonstitucinė 2009 metų pavasarį įvykdyta aukštojo mokslo reforma LR Konstitucinio teismo kaip neteisėta buvo pripažinta tik 2011 metų gruodį. Tas rodo, kad minėti „pandeminiai skundai“ turės ilgai laukti teisėtumo patikros eilėje ir galimai neteisėti teisės aktai galios toliau porą ar trejetą metų. Tokia padėtis yra žalinga Lietuvos visuomenei ir ypač konkrečiam žmogui, kurį paliečia galimai neteisėtas teisinis reguliavimas. O tokių žmonių yra daug. Prašome JE Prezidentą imtis vertybinės pozicijos ir siekti kuo spartesnės neteisėtų teisės aktų peržiūros LR Konstituciniame teisme. Tvirtai tikime, kad valstybės vadovas privalo rūpintis valstybe ir visais jos žmonėmis, neleidžiant žmonių skirstyti į „lygius ir lygesnius“.

Prašome JE Prezidento pasinaudoti jam suteikta galia: pačiam Prezidentui kreiptis į LR Konstitucinį Teismą dėl LR Vyriausybės aktų atitikties LR Konstitucijai ir įstatymams (LR Konstitucijos 106 str.). **Toks JE Prezidento teikimas sustabdo skundžiamo teisės akto galiojimą.**

Dėl to prašome JE Prezidento kreiptis į LR Konstitucinį teismą dėl prašymo ištirti: ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 152 (suvestinė redakcija įsigaliojusi nuo 2021-10-16) „Dėl valstybės lygio ekstremalios situacijos paskelbimo“ eilė punktų neprieštarauja konstituciniam teisinės valstybės ir atsakingo valdymo principams.

Sustabdžius ekstremalios situacijos teisės akto galiojimą atsirastų reali galimybė sėsti prie derybų stalo JE Prezidento ir jo suburtų medicinos ekspertų komandai su Premjere ir LR Vyriausybės atstovais. Prašome JE Prezidentą imtis šios sudėtingos ir svarbios lyderystės sutelkianti visus Lietuvos žmones ir prisidėti priimant tokią pandemijos suvaldymo strategiją ir teisinę tvarką, kurios būtų pagrįstos mediciniškai, paremtos sėkmingai Covid pandemiją suvaldžiusių šalių patirtimi (pvz., Švedijos, Japonijos) ir nepažeidžiančios žmonių teisių, LR Konstitucijos ir nesegreguojančios LR piliečių.

Pagarbiai,

Mantas Zemeckas, asociacijos „Petys už laisvę“ vadovas, „Gustuko picerijos“ savininkas;

Kęstutis Juočeris, tarptautinio studentų susivienijimo vadovas;

Juozas Aleksandravičius, pilietinės visuomenės kūrėjų paramos fondo direktorius;

Edita Navickienė, 5 vaikų mama, Šiaulių apskrities cerebrinio paralyžiaus asociacijos vadovė;

Romas Dambrauskas, dainų autorius ir atlikėjas.